

DERS TÜRKÇE CEPTE WHATSAP GRUBU

FİİLİMSİLER GENEL DEĞERLENDİRME TESTİ

1.

Fiil kök veya gövdelerine getirilen birtakım eklerle yapılan; cümlede isim, sıfat ve zarf görevinde kullanılan sözcüklere fiilimsi denir.

Buna göre,

- I. Benimle hiç düşünmeden konuşuyor.
- II. Gökben sınıfta şarkı söylemiş.
- III. Hava bu kadar güzelken evde oturmak insanı üzüyor.

cümlelerinin hangilerinde geçen altı çizili sözcükler fiilimsi değildir?

- A) I ve II
- B) Yalnız I
- C) Yalnız II
- D) II ve III

(Leyla AYDEMİR)

Emir, Erkan, Kaan ve Hasan Türkçe dersinde fiilimsilerle ilgili cümle kuracaklardır. Bunlardan;

Emir, içinde isim-fiil olan bir cümle kuracaktır.
Erkan, içinde sıfat-fiil ve isim-fiil olan bir cümle kuracaktır.
Kaan, içinde iki tane zarf-fiil olan bir cümle kuracaktır.
Hasan, içinde hem isim-fiil hem sıfat-fiil hem de zarf-fiil olan bir cümle kuracaktır.

2. Yukarıda verilen bilgilere göre hangi öğrencinin kurduğu cümle verilenlere uygun değildir?

- A) **Kaan:** Sabah erkenden kalkarak kahvaltımı yapıp okula gittim.
- B) **Hasan:** İçimden ağlamak geldiğinde gökyüzüne bakıp sakinleşirim.
- C) **Erkan:** Merdivenleri hızlıca çıkmak en sevdiğim etkinliktir.
- D) **Emir:** En büyük hediye güzel hatırlanmaktır.

(Selma UÇAR)

"Fiilimsiler; isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf- fiil olmak üzere üçe ayrılır. "

3. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde diğerlerinden farklı bir fiilimsi kullanılmıştır?

- A) Yarını düşünen bugününe kıymet verir elbette.
- B) Atın bunu dağlara, bozkurtlarıma aş olsun diye.
- C) Dönülmez yola giriyorum, bir başıma geceleyin.
- D) Bilen birilerine danışmalısın, henüz vakit varken

(Turgut YÖRÜKOĞLU)

Başarı, düşleyip inandığın şeydir. Huzur kalbini tatmin eden en değerli duygudur. Güven, sırrını tereddütsüz paylaşabilmektir. Sağlık, kendi sesine kulak vermektir.

4. Bu metin aşağıdaki cümlelerin hangisiyle tamamlanırsa metindeki isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil sayıları eşitlenmiş olur?

- A) Mutluluk ise tüm bunlara sahip olmaktır.
- B) Mutluluk ise tüm bunlara sahip olunca ortaya çıkar.
- C) Mutluluk ise bunların getirdiği bir duygudur.
- D) Mutluluk ise hepsinden üstün bir değerdir.

(Dilek AYMELEK KÖROĞLU)

İsim fiil ekini alan bazı sözcükler, başka bir ismi niteleyerek sıfat görevinde kullanılabilir.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yukarıdaki açıklamayı örneklendiren bir sözcük vardır?

- A) Sınıfta okuma çalışması yaptık.
- B) Kızıma devamlı ders çalışmasını söylemekten usandım.
- C) Yılmaz hoca, ders notlarını paylaşmayı seviyor.
- D) Oğlumun yaptığı demleme çay çok lezzetliydi.

(Leyla AYDEMİR)

Fiilimsiye biçim ve anlamca bağlı olan sözcüklerin fiilimsiyle oluşturdukları gruba “fiilimsiye bağlı söz grubu” veya “fiilimsi grubu” adı verilir.

Araba hana yaklaştığında sokağın köşesinden genç bir adam görüldü.

Bu cümlede “yaklaştığında” sözcüğü fiilimsidir. “Araba” ve “hana” sözcükleri biçim ve anlamca bu fiilimsiye bağlıdır. Sonuç olarak “Araba hana yaklaştığında” söz öbeği bir fiilimsi grubudur.

6. Verilen bilgilere göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi grubuna yer verilmemiştir?

- A) Çocukları sevmek tüm sıkıntıları unutturur.
- B) Arabanın tekeri patlayınca yolda kaldık.
- C) Arkadaşımız az önce buradan koşarak uzaklaştı.
- D) Teyzemin Almanya’dan gelişi bizi çok mutlu etti.

(Yenay YILMAZ)

Sıfat fiil ekleri olan -ar, -ecek, -miş ekleri ayrıca kip eki olarak karşımıza çıkar.

7. Buna göre aşağıdakilerin hangisinde bu eklerden biri sıfat-fiil eki olarak kullanılmamıştır?

- A) Ruhsuz bir adam ömründe sadece bir kez ağlamış meğer.
- B) Sınavda sorulacak sorulara benziyor bu sorular.
- C) Koşar adımlarla buradan uzaklaştı.
- D) Söylenmemiş bir destan gibiydi gözlerin.

(Perihan TOPUZ SARIKABAK)

Fiiller cümlelerin temel yargısını oluştururken fiilimsiler de cümlelerin yan yargılarını oluştururlar. Bir cümlede ne kadar fiilimsi varsa o cümlede o kadar yan cümlecik vardır.

8. Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yan cümlecik sayısı daha fazladır?

- A) Yanlış deyip geçme, tekrar oku.
- B) Ben doğduğumda çekilmiş o film.
- C) Özenle yapılan her yemek lezzetlidir.
- D) Duyduklarına inanması çok zordu.

(Onur ÖZCANLI)

Fiilimsiler cümle içinde isim, sıfat, zarf görevinde kullanılırlar.

“ Hayatımızda bizi etkileyen unutamadığımız kişiler vardır.” cümlesindeki fiilimsilerin hepsi sıfat görevinde kullanılmıştır.

9. Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsilerin hepsi aynı görevde kullanılmıştır?

- A) Çocuk yere düşer düşmez ağlamaya başladı.
- B) Sevdiklerinin ona yalan söylemesine katlanamıyor.
- C) Şiirlerimi yazarken hiçbir şey düşünmek istemiyorum.
- D) Hava karardığında balkona çıkıp gökyüzünü izler.

(Mustafa CAN)

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf fiil cümleye farklı bir anlam katmıştır?

- A) Dedem askerlik anılarını ağlayarak anlatırdı.
- B) Kardeşim koşa koşa yanıma geldi.
- C) Kitap okurken sevdiği cümlelerin altını çizerti.
- D) Öğretmenimiz, elini cebinden çıkarıp masaya vurdu.

(Duygu DAĞ)

İsim- fiil, fiil kök veya gövdesine getirilen "-ma,-ış, -mak" ekleri ile yapılan fiilimsi türüdür.

"Dedem, kahramanlık şiirleri okumayı çok severdi." cümlesindeki "okumayı" sözcüğü isim-fiildir.

11. Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiil vardır?

- A) Elif'in sevdiği yemekler listede yoktu.
- B) Gökyüzünde insanı dinlendiren bir sakinlik vardı.
- C) Güzel şiir yazmak, öğretmenimizin özelliklerinden biriydi.
- D) Yetkililer okulların bir süre kapalı kalacağını söyledi.

(Alev AKÇAMAN)

Kırkpınar yağlı güreşleri ile ilgili birçok söylenti vardır. Bunlardan en yaygın olanı da şöyledir: Rumeli' nin fethi sırasında Orhan Gazi'nin kardeşi Süleyman Paşa, 40 askeriyle Domuzhisarı Kalesi ile birlikte birkaç kaleyi ele geçirir. Geri dönerken bugün Yunanistan sınırları içinde kalan Samona'daki molalarında güreş tutuşurlar. Bunlardan ikisi yenilemez. Daha sonra iki güreşçi Hıdırellez gününde (6 Mayıs) yeniden güreş tutmaya karar verirler. Güreş, sabah erkenden başlayıp gece yarısı iki güreşçinin ölümüne kadar sürer. Arkadaşları tarafından orada bulunan bir incir ağacının altına defnedilirler. Yıllar sonra bu iki pehlivanın gömülü olduğu yerde gür pınarların aktığı görülür. Bunun üzerine o yer "Kırkpınar" olarak adlandırılır.

12. Yukarıdaki metinde kaç tane fiilimsi yer almaktadır?

- A) 8 B) 9 C) 10 D) 11

(Huriye ATAN)

I. Geçtiğiniz yollarda, köprülerin altından akan buz gibi sular sizi kendine çekiyor.

II. Maviyle yeşilin kucak kucağa olduğu Kanlıca, hep kıpır kıpır, hep hayat dolu ve hep kendi gibi kalmak istiyor.

III. Kendi kendimize çözemeyeceğimiz bir sorun hakkında düşünüp boş yere üzülmenin bir yararı yoktur.

IV. Bir sorunun başkaları tarafından çözülmesini beklemek yerine, o sorunun çözülmesi için çaba göstermek gerekir.

13. Yukarıdaki cümlelerin hangisinde isim fiil, sıfat fiil ve zarf fiil birlikte kullanılmıştır?

- A) IV B) III C) II D) I

(Yenay YILMAZ)

Zarf fiil görevinde kullanılan bir sözcük cümleye zaman veya durum anlamı kazandırır. "Sen gelince güller açardı içimde." Cümledeki altı çizili fiilimsi "Ne zaman?" sorusuna cevap verdiği için zaman anlamı katmıştır. "Okula koşa koşa geldi" cümlesindeki fiilimsiyse "Nasıl" sorusuna cevap verdiği için durum anlamı katar.

14. Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde bulunan zarf fiil, cümleye farklı bir anlam katmıştır?

- A) Ağlamadan ayrılık olmaz.
B) Adam durmaksızın yemek yiyor.
C) Oturup bulutlara baktım.
D) Sen giderken buralar bahardı.

(Mahmut ÇELİK)

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim fiil, sıfat fiil ve zarf fiil bir arada kullanılmıştır?

- A) Çünkü bitirmeyi göze alan, sensizliği göze almıştır çoktan.
B) Yaşamak, bir başkası olmaktır.
C) Aştan dilediğim tek şey, uzak bir düş olarak kalmasıydı.
D) Her gün öğrenilecek nice şeyler vardır.

(Dudu EGELİ)

Bir bile yeterdi her şeyi anlatmaya Uzun zamandır annesine hasretle sarıldı.
Sağa sinyal sola dönmesi neredeyse bir trafik kazasına yol açıyordu.

16. Bu cümlelerde boş bırakılan yerlere getirilecek " isim-fiil, sıfat-fiil, zarf-fiil" hangi seçenekte doğru verilmiştir?

- A) görünce-verip-dokunuş
B) bilmediği-görüp-bakarak
C) bakış-görmediği-verip
D) görüş-özlediği-anlayıp

(Mahmut ALMA)

5	6
3	4
1	2

Üç katlı bir apartman sakinlerinden Selma, Kevser, Yedigâr ve Hülya oturdukları daire numaralarını kurdukları fiilimsi cümleleriyle şifrelemişlerdir.

- İsim fiil : 1
- Sıfat fiil : 2
- Zarf fiil : 3 puandır.

Selma : Nereden geldik bu köhneleşmiş şehre, diye üzülüyorum.

Yadigar : Öğrenciyken erken kalkmayı hiç sevmezdim.

Kevser : Sevmek, sevileni yüceltir.

Hülya : Sırlarımı paylaştığım insan yoktur.

17. Kurdukları cümlelerden hareketle hangisinin daire numarası yanlış verilmiştir?

- A) Yedigâr 4 numaralı dairede oturmaktadır.
- B) Kevser 3 numaralı dairede oturmaktadır.
- C) Selma 5 numaralı dairede oturmaktadır.
- D) Hülya 2 numaralı dairede oturmaktadır.

(Selma UÇAR)

Fiilimsi eklerini alan bazı sözcükler eylem özelliklerini tamamen kaybederek bir nesneye isim olurlar. Örneğin “Yaz aylarında dondurma yemek en büyük zevkimdir.” cümlesinde altı çizili sözcük fiilimsi özelliğini kaybederek kalıcı isim olmuştur.

18. Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde kalıcı isim kullanılmamıştır?

- A) Annem soğanları kavurma işini hep bana verir.
- B) Çakmak, suya düşünce kamp ateşini yakamadık.
- C) Akşam yemeğindeki dolma çok lezzetliydi.
- D) Dünkü festivalde uçurtmam büyük ilgi gördü.

(Mehmet Tuna)

(I) Önemli bir edebiyat yapıtını çevirirken o yapıtın yazarıyla çok farklı bir ilişki kurmanın mutluluğunu da tadar çevirmen. (II) Bir yazarla çeviri aracılığıyla ilişki kurmak, onun söyledikleri ve söyleme biçimleri üzerinde kafa yormayı gerektirir. (III) Çünkü çeviride yapılması gereken, yalnızca okunanı anlamak değil; önemli olan, yazarın söylediklerine, söyleme biçimlerine, anlamsal varlık kazandırmaktır. (IV) Bu nedenle bir çevirinin başarısı, yapıtın, çevrildiği dilde düşünce ve anlatım yönünden yeniden oluşturulmasına bağlıdır.

19. Bu metinde numaralandırılmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede hem zarf-fiil hem de isim-fiil kullanılmıştır.
- B) II. cümlede üç fiilimsi türünün de örneği vardır.
- C) III. cümlede zarf fiil kullanılmamıştır.
- D) IV. cümlede sıfat fiil kullanılmıştır.

(Yenay YILMAZ)

Sıfat-fiil eklerinden birini alan ve cümlede sıfat görevinde kullanılan sözcüklere sıfat-fiil denir.

20. Buna göre aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi sıfat-fiil görevinde kullanılmıştır?

- A) Beklenen gün gelmiş, gece kimse heyecandan uyuyamamıştı.
- B) İşini iyi yapan insanlar başkalarından övgü almak için çabalamazlar.
- C) Duvarı döner dönmez çarpışmamız bir oldu.
- D) Onun en sevdiği yemekler çorba ve dolmaydı.

(Mahmut ALMA)

21. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde adlaştırmış sıfat fiil kullanılmıştır?

- A) Özenerek hazırladığı yemekler beğenildi.
- B) Çalışanlar her zaman başarılı olur.
- C) Sınava yakın bir zamanda çıkmış soruları çözmelisin.
- D) Sınav günü yaklaştıkça heyecanı artıyordu.

(Duygu DAĞ)

Bir uykuyu cananla beraber uyuyanlar,
Ömrün bütün ikbalini vuslatta duyanlar,
Dünyayı unutmuş bulunurken o sularda,
Zalim saat ihmal edilen vakti çalar da

Bu dörtlükte geçen altı çizili sözcüklerde olduğu gibi sıfat-fiil eki aldıkları halde adlaştırmış sıfat-fiil olarak kullanılan sözcüklerimiz vardır.

22. Bu bilgiye göre aşağıdakilerin hangisinde buna benzer bir kullanım vardır?

- A) Alelacele yaptığım bir kahvaltıdan sonra sokağa çıktım.
- B) Onunla görülecek bir hesabım var.
- C) Gördüklerimi ona asla anlatmayacağım.
- D) Taşkının yol açacağı zararın büyük olacağı sanılıyor.

(Perihan TOPUZ SARIKABAK)

- 1. Sohbeta katılan öğretmenlere teşekkür etti.
- 2. Sohbeta katılanlara teşekkür etti.

Yukarıdaki birinci cümlede sıfat fiilden sonra kullanılan isim, ikinci cümlede düşerek sıfat fiil adlaştırmış sıfat fiile dönüşmüştür.

23. Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde adlaştırmış sıfat fiil vardır?

- A) Eymen, topladığı çiçekleri annesine verdi.
- B) Ece, alınan hediyeleri çok beğenmiş.
- C) Alperen, gelecek misafirlere ikramlık hazırlıyor.
- D) Söylediklerini kulağıma küpe yaptım.

(Alev AKÇAMAN)

Sıfat fiillerin nitelediği isimler düşebilir. Bu durumda düşen isimdeki ekler fiilimsiye geçer. Bu türdeki sıfat fiillere adlaştırmış sıfat fiil denir. Örneğin "Konuşanları tahtaya yazdım." cümlesinde altı çizili sözcük adlaştırmış sıfat fiildir çünkü kendisinden sonra gelen isim düşmüştür. Cümle, "Konuşan öğrencileri tahtaya yazdım." şeklinde olmalıdır.

24. Buna göre aşağıdakilerin hangisinde adlaştırmış sıfat fiil vardır?

- A) Kuruyan çamaşırları toplayın, kurumayanlar kalsın.
- B) Kırılalı elleriyle gencecik ağacın gövdesine darbeler indiriyordu.
- C) Görünmez kaza diye bir şey yoktur.
- D) Tanıdık yüzler görmek herkesi rahatlatı.

(Mehmet Tuna)

Zarf fiiller cümleye durum veya zaman anlamı katabilir.

25. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf fiil cümleye zaman anlamı katmıştır?

- A) Ekmek almaya yürüyerek gitti kardeşim.
- B) Sen gülünce güller açar Gülpembe.
- C) Yaşlı adam "Vatanım." diye diye ağlıyordu.
- D) Yenay, soruları dinlenmeden düzenledi.

(Yılmaz AYDIN)

Sıfat-fiil eklerinden olan “-maz/-mez” eki geniş zaman kipinin olumsuzuyla karıştırılmamalıdır. Yüklem durumunda olan sözcüğe gelen “-maz/-mez” eki eylemin gerçekleşmediğini bildirir ve bu sözcükler fiilimsi olmaz.

26. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir kullanım vardır?

- A) Görülmez kaza, diye buna derler işte.
- B) Anlaşılmaz bir konuşma yaptı.
- C) Bugün inanılmaz olaylara şahit olduk.
- D) Bu acıya dayanılmaz hiçbir şekilde.

(Gül ŞENEL)

27. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi, farklı bir soruya cevap vermektedir?

- A) Çantasını alıp evden çıktı.
- B) Kitap okuyarak mutlu oluyorum.
- C) Arkasına bakmadan olay yerinden uzaklaştı.
- D) Onu görünce her şeyi hatırladım.

(Necla DOĞANÇAY)

“Şans eseri bir kitap ya da gazetede bir paragraf okumak, bir insana yeni bir yol açabilir.”

28. Bu cümlede yer alan fiilimsinin özdeşi aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A) Susmak yalnızlığın ana dilidir, şiirin.
- B) İçimde dayanılmaz bir acı var.
- C) Hiçbir zaman arkama dönüp bakmam.
- D) Problem, anahtarı sende olmayan bir kapı gibidir.

(Dudu EGELİ)

29.

"Giderek canlanıyordu doğanın uyuyan renkleri." cümlesindeki altı çizili fiilimsinin türce özdeşi aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Geçen zamanı kimse durduramıyor.
- B) Yaşamak, her zorluğa rağmen güzeldir.
- C) Umut dolu yarınlar buluşalım.
- D) Kuşlar gibi uçarcasına getirdi güzel haberleri.

(Alev AKÇAMAN)

İsim fiil eki olan “-ma, -me”, olumsuzluk eki olan “-ma, -me” ile karıştırılmamalıdır.

Hasan Bey, öğrencilerine bu bilgiyi vermiş ve öğrencilerinden içinde isim fiil olan bir cümle kurlarını istemiştir.

Cümleler:

Eylem: Öykü yazmaya Türkçe öğretmenim sayesinde başladım.

Tuğrul: Sağlığım için her gün bir saat koşmaya çalışıyorum.

Kerim: İnsanları sevmeyi ilke edindim ben.

Tolga: Pencereyi örtme, gökyüzü dolsun içime.

30. Buna göre hangi öğrenci yanlış cümle kurmuştur?

- A) Eylem
- B) Tuğrul
- C) Kerim
- D) Tolga

(Ali Çağlar KALE)

Fiillere “-ma/-me, -ış/-iş,-mak/-mek” ekleri getirilerek yapılan eylemin ismi olan fiillere isim fiil denir. “İnsanları tanımak uzun zaman alır.” cümlesindeki tanımak sözcüğü, eyleminin ismi olduğu için isim fiildir.

31. Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiil yoktur?

- A) Söylenenleri düşünmeniz gerekiyor.
- B) Bebeğin ağlayışı yürekleri dağılıyordu.
- C) Artık ben de gezmek istiyorum.
- D) Benimle bu şekilde konuşma.

(Mahmut ÇELİK)

- 1. Trakya, sarı ile yeşilin iç içe yaşadığı harika bir yer.
- 2. Yarışı, kazanma hırsı yüzünden kaybetti.
- 3. Covid -19 salgını biter bitmez yeniden özgürlüğümüze kavuşacağız.
- 4. Umut, yolumuzu aydınlatan bir kılavuzdur.

32. Numaralanmış cümlelerin hangilerinde yer alan fiilimsiler özdeştir?

- A) 1 - 3
- B) 2 - 4
- C) 2 - 3
- D) 1 - 4

(Huriye ATAN)

Fiilimsiler fiiller gibi kip ve kişi eklerini alarak yüklem olmazlar ama isimler gibi ek fiil olarak yüklem olabilirler. "Vatanını en çok seven, görevini en iyi yapandır." cümlesinde "yapandır" sözcüğü adlaşmış sıfat fiil olmasına rağmen ek fiil olarak yüklem görevinde kullanılmıştır.

33. Buna göre aşağıdakilerin hangisinde yüklem, ek fiil almış bir fiilimsidir?

- A) Dün söylediğimiz sözler yüzünden tüm gün suratı asıktı.
- B) Gün gelecek kısa çöp uzun olandan hakkını alacak.
- C) Sevmektir bu dünyadaki haksızlıkları yerle yeksân edecek yegâne duygu.
- D) Okuduğum kitaptaki Bedirhan karakteri beni çocukluğuma götürüverdi.

(Mehmet Tuna)

Bazı sözcükler isim fiil eki aldığı hâlde kalıplaşarak bir varlığın veya kavramın adı olurlar. Bunlar fiilimsi olarak kabul edilmez. Kalıcı ad olurlar. "Dondurma yemeyi çok severim." cümlesindeki "dondurma" sözcüğü kalıcı addır. "Etleri dondurma işlemi düzgün yapılmalı." cümlesindeki "dondurma" sözcüğü fiilimsidir.

34. Buna göre aşağıdakilerin hangisinde fiilimsi eki aldığı hâlde kalıplaşarak bir varlığın veya kavramın adı olan sözcük yoktur?

- A) Buradan geçen dolmuş hattı kaldırılmış.
- B) Elindeki kazmayı hızlıca yere fırlattı.
- C) Gelecek hafta bizi ziyaret edecekmiş.
- D) Yenay Hoca, çok lezzetli kavurma yapar.

(Leyla AYDEMİR)

Bülbül sesi dinleyenler
Dinleyip de anlayanlar
Güle gönül bağlayanlar
Görür görmez bilir beni.
Turgut Yörükoğlu

35. Bu şiirin hangi dizelerinde zarf-fiile yer verilmiştir?

- A) 1 - 4
- B) 2 - 3
- C) 2 - 4
- D) 1 - 2

(Turgut YÖRÜKOĞLU)

- I. Hava kararınca herkes odasına gitti.
- II. Zahmet çekmeksizin hiçbir başarı elde edilemez.
- III. Kardeşim ağlayarak bir şeyler anlatıyordu.
- IV. Golü yiyince takım iyice dağıldı.

Zarf-fiiller cümleye durum, zaman, koşul ve sebep gibi anlamlar katar.

36. Bu açıklamaya göre yukarıdaki cümlelerde yer alan zarf-fiillerin cümleye kattığı anlam aşağıdaki hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- A) I = Zaman
II = Durum
III = Sebep
IV = Koşul

- B) I = Durum
II = Zaman
III = Koşul
IV = Sebep

- C) I = Zaman
II = Koşul
III = Durum
IV = Sebep

- D) I = Durum
II = Koşul
III = Zaman
IV = Sebep

(GÜL ŞENEL)

"Çocuklar koştu." cümlesinde "koştu" sözcüğü çekimli bir fiildir ve cümlemin yüklemidir. "Koşan çocuklar düştü." cümlesinde "koşan" sözcüğü fiil anlamını korumakla birlikte sıfat görevinde olduğu için sıfat - fiildir.

37. Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat - fiil kullanılmıştır?

- A) Eve gün batarken gelmişim.
- B) Herkes gelecek günlerden ümitliydi.
- C) Hiç durmadan ve arkasına bakmadan yürüyordu.
- D) Bu aralar yazmaya merak sarmıştı.

(Emel ÇELİK)

Bir sınıfta fiilimsiler konusu işlendikten sonra öğrencilere bu çalışma kâğıdı verilmiştir.

Artık çok eskide kaldı gençlere hep destek verip onlara evleriyle birlikte kalplerini de açan iyilik meleği abiler, ablalar... Hayatta her türlü mucizenin sevgiyle olması gerektiğini göstererek umut penceremizi açmışlardı ama artık yoklar. Geri de gelmeyecekler.

İsim Fiil	Sıfat Fiil	Zarf fiil

38. Buna göre çalışma kâğıdındaki fiilimsileri doğru gruptandıran bir öğrencinin cevabı aşağıdakilerden hangisidir?

A)

İsim Fiil	Sıfat Fiil	Zarf Fiil
olması	açan gerektiğini	göstererek verip

B)

İsim Fiil	Sıfat Fiil	Zarf Fiil
olması gelmeyecekler	açan gerektiğini	göstererek verip

C)

İsim Fiil	Sıfat Fiil	Zarf Fiil
olması	açan açmışlardı	göstererek verip gerektiğini

D)

İsim Fiil	Sıfat Fiil	Zarf Fiil
olması	açan gerektiğini açmışlardı	göstererek verip

(Mustafa CAN)

- Kemal Sunal taklit yaparak arkadaşlarını güldürür.
- Bunu gören Felsefe öğretmeni onun yetenekli olduğunu fark eder.
- Onu Kenter Tiyatrosu'na götürür.

39. Bu üç cümlelerin de fiilimsilerle doğru bir şekilde birleştirilmiş hali aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kemal Sunal'ın taklit yaparak arkadaşlarını güldürdüğünü gören Felsefe öğretmeni onun yetenekli olduğunu fark eder ve onu Kenter Tiyatrosu'na götürür.
- B) Kemal Sunal'ın taklit yaparak arkadaşlarını güldürdüğünü gören Felsefe öğretmeni onun yetenekli olduğunu fark edip onu Kenter Tiyatrosu'na götürür.
- C) Kemal Sunal taklit yaparak arkadaşlarını güldürmüş, Felsefe öğretmeni onun yetenekli olduğunu fark edip onu Kenter Tiyatrosu'na götürmüştür.
- D) Felsefe öğretmeni, Kemal Sunal'ın taklit yaparak arkadaşlarını güldürdüğünü görmüş ve onun yetenekli olduğunu fark edip onu Kenter Tiyatrosu'na götürmüştür.

(Gülsüm CAN)

gelişini	1	düşündükçe
2	3	gittiği
4	yormadan	5

Her satır ve sütunda tüm fiilimsiler bulunmalı ve hiçbir satır ve sütunda aynı türden fiilimsi yer almamalıdır.

40. Buna göre numaralı yere aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5</u>
A) düşünen	bakınca	bilmenin	okumak	öpülesi
B) okumak	düşünen	öpülesi	bakınca	bilmenin
C) öpülesi	bakınca	bilmenin	düşünen	okumak
D) düşünen	bilmenin	okumak	öpülesi	bakınca

(Mustafa CAN)

41. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kalıcı isim farklı bir fiilimsi ekiyle oluşmuştur?

- A) Yazar, bu kitabını yirmi bir yaşındayken yazmıştır.
- B) Bir dağ başında kaldık dolmuş bozulduğu için.
- C) Şişeyi açacak ile açtım.
- D) İki külah Maraş dondurması yedim.

(Edip AKKURT)

Fiilimsiler, cümle içinde isim, sıfat, zarf görevinde kullanılıp isim-fiil, sıfat-fiil, zarf-fiil adlarını alırlar.

42. Buna göre aşağıdakilerin hangisinde farklı türden fiilimsiler birlikte kullanılmıştır?

- A) Gidiyordum gurbeti gönlümde duya duya
Ulukışla yolundan Orta Anadolu'ya
- B) İlk sevgiye benzeyen ilk acı, ilk ayrılık
Yüreğimin yaktığı ateşle hava ılık
- C) Serpilmeye başladı bir yağmur ince ince
Son yokuş noktasından düzlüğe çevrilince
- D) Kendimi kaptırarak tekerleğin sesine
Uzanmışım, kalmışım yaylının şiltesine

(Perihan TOPUZ SARIKABAK)

Bazıları hayatlarını inandıkları işleri yaparak, bu işlerde başarılar elde ederek değerlendirir, bazıları da işlerini yapmak yerine yapamamayı tercih edip değerlendirir.

Eren, yukarıdaki cümlede geçen fiilimsilerden doğru olarak bulduğu her isim fiil için 1 puan, her sıfat fiil için 2 puan, her zarf fiil için 3 puan alacaktır.

43. Eren, fiilimsilerin hepsini doğru bulduğuna göre kaç puan almıştır?

- A) 7 B) 9 C) 11 D) 13

(Gülsüm CAN)

Fiiller cümlelerin temel yargısını oluştururken fiilimsiler de cümlelerin yan yargılarını oluştururlar. Bir cümlede ne kadar fiilimsi varsa o cümlede o kadar yan cümlecik vardır, diyebiliriz.

Helin :

Yenilmiş bir orduydu babam,
Gündüz gidilmeyen yerden gece dönen masalcı
Babam suya benzerdi, eşiklerden usulca ve
çekingen akan”

İlkay:

Babam buğdaydan gelmiş kamyon üstünde
Ben o zaman göğü silen bir çocukmuşum
Kaşımın üstünde siyah kepim”

Umut:

Bir resmim olsun isterdim
Seninle birlikte çekilmiş
Niksar’da bir ilkyaz günü
Önünde ahşap evimizin

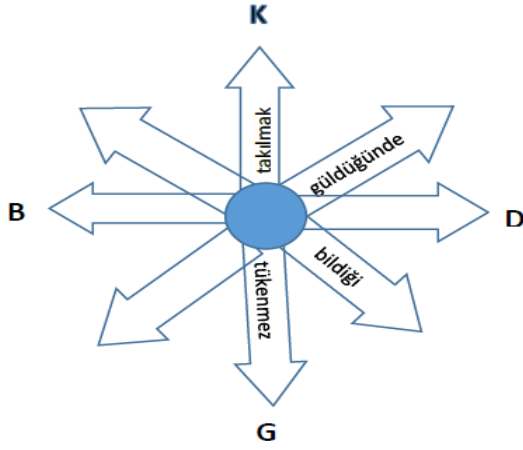
Sevcan:

Hayatta ben en çok babamı sevdim
Karaçalılar gibi yardan bitme bir çocuk
Çarpık bacaklarıyla ha düştü ha düşecek
Nasıl koşarsa ardından bir devin
O çapkın babamı ben öyle sevdim”

44. Bu açılıma göre Babalar Günü’nde şiir okuyan öğrencilerden hangisinin okuduğu dizelerde daha çok yan yargı vardır?

- A) Helin B) Sevcan C) Umut D) İlkay

(Onur ÖZCANLI)

Kağan önce üzerinde isim fiil bulunan yöne sonra zarf fiil bulunan yöne gidecektir.

45. Buna göre kağanın gittiği yönler sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir.

- A) Kuzey-Kuzeydoğu
- B) Kuzeydoğu-Kuzey
- C) Güney-Kuzey
- D) Güneydoğu-Güney

(Gülsüm CAN)

- Fiilden türetilen, olumsuz yapılabilen, cümlede isim, sıfat, zarf olarak kullanılabilen sözcüklere fiilimsi (eylemsi) denir.
- İsim-Fiiller fiillerden;-ma (-me), -mak (-mek), -ış (-ış, -uş, -üş) ekleriyle türetilip isim görevinde kullanılan sözcüklerdir.
- Zarf fiiller cümleye zaman ve durum anlamı katar.
- Fiiller cümlelerin temel yargısını oluştururken fiilimsiler de cümlelerin yan yargılarını oluştururlar. Bir cümlede ne kadar fiilimsi varsa o cümlede o kadar yan cümlecik vardır, diyebiliriz.

Biliyorum, kolay değil yaşamak,
Gönül verip türkü söylemek yar üstüne;
Yıldız ışığında dolaşıp geceleri,
Gündüzleri gün ışığında ısınmak;
Şöyle bir fırsat bulup yarım gün,
Yan gelebilmek Çamlıca tepesine...
-Bin türlü mavi akar Boğaz'dan-
Her şeyi unutabilmek maviler içinde.

46. Bu bilgilere göre metindeki fiilimsilerle ilgili söylenenlerden hangisi doğru değildir?

- A) İsim-fiil eki sayısı diğer fiilimsilerden fazladır.
- B) Hem durum hem zaman anlamı katan zarf fiiller vardır.
- C) İki tane temel yargı vardır.
- D) Sadece isim-fiil ve zarf-fiil vardır.

(Onur ÖZCANLI)

1. Bu kitap okuyucunun ilgisini çok çekti.
2. Kitabın konusu önceki kitaplardan farklıydı.
3. Okurken düşündürmeyi amaçlayan yazar oldukça başarılıydı.
4. Toplantı boyunca konuşmadan oturdu.

47. Numaralandırılmış cümlelerin hangisinde birden fazla fiilimsi kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

(Duygu DAĞ)

Zarf - fiiller, fiillerin durumunu veya zamanını bildirerek cümleye durum ya da zaman anlamı katarlar. Zarf - fiilin cümleye kattığı anlam fiile "Nasıl?" ve "Ne zaman?" soruları yöneltilecek bulunabilir.

48. Açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf - fiil cümleye zaman anlamı katmıştır?

- A) Ona yapılanları duyunca cinlerim tepeme çıktı.
B) Sana yazdıklarımı başıra başıra okumalıyım.
C) Katılmadığımız şarkı gibi gün biterken eşiklerde.
D) Her şeyi anlamışçasına yüzümüze baktı.

(Emel ÇELİK)

Çalışkan öğrenciler için özel olarak hazırlanmış bu soruları çözmek isteyenler, elbette iyi düşünmek ve dikkatli olmak zorundadırlar. Türkçe sorularını çözerken aslında algılama gücünüzü de ölçeceksiniz.

49. Yukarıdaki metinde kaç tane fiilimsi vardır?

- A) 7 B) 8 C) 9 D) 10

(Turgut YÖRÜKOĞLU)

Eski bir kayanın tepesinde
Bıraktım düşlerimi
Savurdum boşluğa
Yalnızlık mıydı bu yaşanan
Yoksa rüzgâra direnen yaprak çılgılığı mıydı?
ALİ Çağlar KALE

50. Bu şiirde kaç tane eylemsi bulunmaktadır?

- A) 4 B) 3 C) 2 D) 1

(Ali Çağlar KALE)

51. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde üç fiilimsi türüne de yer verilmiştir?

- A) Aldığım kitapları rafa dizmek için uğraşıyorum.
B) Gülleri sulayan adamın sözleri de gül kokuyordu.
C) Beklemek, gelmeyecek gemileri gün batarken beklemek...
D) Zamanı gelince tükenmiş umutlar yine yeşerir.

(Edip AKKURT)

52. Aşağıdakilerin cümlelerin hangisinde isim-fiil eki alan bir sözcük, sıfat olarak kullanılmıştır?

- A) Şehrimizde çok katlı binaların yapılmasına izin verilmiyor.
B) Bu yıl konut satışlarında bir patlama yaşanıyor.
C) Evimizin çekme katında yangın çıktı.
D) Bu nedenle yeni bir ev almayı planlıyoruz.

(Necla DOĞANÇAY)

Zarf-fiil, kökü fiil olan ve cümlede fiil veya filimsinin anlamını bir şekilde etkileyen sözcüktür.

53. Buna göre "İstemedim de olsa seni kırdığım için özür dilerim." cümlesinde hangi sözcük zarf-fiil görevindedir?

- A) istemedim
- B) olsa
- C) kırdığım
- D) dilerim

(Mahmut ALMA)

Elimize aldığımız her kitap, inci gibi kıymetlidir elimizde.

54. Bu cümledeki fiilimsiye bağlı kelime grubu aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) aldığımız
- B) elimize aldığımız
- C) elimize aldığımız kitap
- D) elimize aldığımız her kitap

(Dilek AYMELEK KÖROĞLU)

Sıfat fiillerle kurulan tamlamalarda isim düşerse sıfat fiiller adlaşır. Buna "adlaşmış sıfat fiil" denir. Adlaşmış sıfat fiiller fiilimsi olma özelliğini yitirmez.

55. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamayı örneklendiren bir kullanım vardır?

- A) Çarşıya giderken dolmuşa binmek istedi.
- B) Gelecek senenin planlarını yapıyoruz.
- C) Elenenler yarışma salonundan çıkartıldı.
- D) Sevgiyi, saygıyı bilmeyen bir nesil yetişiyor.

(Yılmaz AYDIN)

Durdu adam. Niçin, neden olduğunu bile bilmeden durdu. İçinde bir şey durdurmuştu onu; ayaklarına asılmıştı. Dört bir yanından bir sürü geçiyordu. İster istemez bu kalabalık yüzlere baktı. Bilinmeyen yollarda yitmiş çocuk gözleri bir garip irileşiyordu. Sanki bütün bu kalabalığı içine alacaktı; yağın kan içine alacaktı; akşam karanlığını, yanan ışıkları, şehrin yollarını ve evlerini... sonra gökyüzünü alacaktı. Üşümemişti bunların hiçbirini, biliyordu ama ısıtacak; ısıtırken ısınacaktı.

56. Yukarıdaki paragrafla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Durum bildiren zarf fiiller vardır.
- B) Zaman bildiren zarf fiil vardır.
- C) İsim fiil olan bir sözcük vardır.
- D) Adlaşmış sıfat fiil vardır.

(Emel ÇELİK)

Hasan adlı bir öğrenci eylemlerle ilgili bir oyun tasarlamıştır. Bu oyuna göre,

- Bir numaralı cümledeki adlaşmış sıfat fiil bulunacaktır.
- İki numaralı cümledeki isim fiil bulunacaktır.
- Bulunan sözcüklerin her ikisinin de harfleri kullanılarak yeni sözcükler oluşturulacaktır.

Cümleler:

1. Müdür, okuldan kaçanlara disiplin cezası verdi.
2. Annem, lezzetli sarma yapmayı teyzesinden öğrenmiş.

57. Buna göre aşağıdakilerden hangisi oluşturulacak yeni sözcüklerden birisi olamaz?

- A) Para
- B) Mala
- C) Nasa
- D) Yaka

(Ali Çağlar KALE)

58. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-ma, -me" ekinin işlevi farklıdır?

- A) Konuşması fazla olanın hatası çoğalır.
- B) Gülme komşuna, gelir başına.
- C) Kuytu bir köşede yağmurun dinmesini beklediler.
- D) Seninle tanışmayı çok istiyormuş.

(Dudu EGELİ)

59. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde adlaşmış sıfat-fiil vardır?

- A) Güzel düşünenler her zaman güzel şeyler görürler, demiş atalarımız.
B) Dinlediği türkü onu yıllar öncesine götürmüş, gözleri nemlenmişti adeta.
C) Hayat, ona yeni kapılar açarken diğer kapılar kapanmıştı birer birer.
D) Artık güzel düşünüp yeni güzelliklere yelken açmanın tam da vaktiydi.

(Dilek AYMELEK KÖROĞLU)

Adlaşmış sıfat-fiil, sıfat-fiil eki almış bir sözcüğün nitelediği ismin düşmesi sonucu oluşan bir fiilimsi çeşididir.

Ör: Gülen adamı tanımıyorum. (Gülen sözcüğü sıfat-fiil, adam sözcüğü nitelenen isimdir.)
Güleni tanımıyorum. (Sıfat-fiilin nitelediği isim düştüğü için "güleni" sözcüğü adlaşmış sıfat-fiildir.)

60. Bu bilgilere göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde adlaşmış sıfat-fiil kullanılmamıştır?

- A) Görünen köy kılavuz istemez.
B) Danışan dağı aşmış, danışmayan düz yolda şaşmış.
C) Az veren candan, çok veren maldan.
D) Başa gelen çekilir.

(Edip AKKURT)

Hiçbir sözün, hiçbir yazının beni anlatmaya yeterli olamayacağını biliyorum. Hâlbuki dünyada bana "Ne istiyorsun?" şeklinde bir soru sorsalar hiç düşünmeden vereceğim cevap şudur: "Anlaşılmak istiyorum."

61. Yukarıdaki parçada kaç tane fiilimsi vardır?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 7

(Dudu EGELİ)

62. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde ötekilerinden farklı bir fiilimsi kullanılmıştır?

- A) Abdalın gözü doyunca gözü pabucundadır.
B) Acıkan doymam sanır, susayan kanmam sanır.
C) Üzüm üzüme baka baka kararır.
D) Bir ağızdan çıkıp bin dile yayılır.

(Necla DOĞANÇAY)

"Kuşlar uçtu." cümlesinde "uçtu" sözcüğü çekimli bir fiildir ve cümlemin yüklemidir.

"Uçan kuşlar gökyüzünde kayboldu." cümlesinde "uçan" sözcüğü fiil anlamını korumakla birlikte sıfat görevinde olduğu için sıfat-fiildir.

63. Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat-fiil kullanılmıştır?

- A) Bu güzel çiçekler bizim balkona çok yakışacak.
B) Çiçek isimlerini bilmeyen bir nesil yetişiyor maalesef.
C) Hiç durmadan ve arkasına bakmadan yürüyordu.
D) Hareket halindeyken telefona bakmak çok tehlikelidir.

(Gülhan GÜL)

CEVAP ANAHTARI

1) C	11) C	21) B	31) D	41) D	51) C	61) B
2) B	12) B	22) C	32) D	42) C	52) C	62) B
3) B	13) B	23) D	33) C	43) D	53) A	63) B
4) B	14) D	24) A	34) C	44) A	54) D	
5) D	15) C	25) B	35) C	45) A	55) C	
6) C	16) C	26) D	36) C	46) B	56) C	
7) A	17) A	27) D	37) B	47) C	57) C	
8) D	18) A	28) A	38) A	48) A	58) B	
9) D	19) B	29) D	39) B	49) B	59) A	
10) C	20) B	30) D	40) C	50) C	60) A	